

16/9

Beskyllningarna mot statsrådet Quensel

I Kejneaffären har framställningar gång efter annan gjorts till Dagens Nyheter från enskilda personer med begäran att tidningen skulle offentliggöra namnet på den för inkorrekt ingripanden i hela utredningsarbetet misstänkte X. Man har gjort gällande att Dagens Nyheter och pressen över huvud av rädsla för repressalier eller av undfallenhet mot de maktägande skulle ha förmåtts att hålla tyst. Med anledning härav vill Dagens Nyheter betona att enligt de uppgifter tidningen fått och de efterforskningar den gjort ingen som helst bindande bevisning finns beträffande X:s uppträdande. Den viskningskampanj som under månader drivits mot en medlem av regeringen finner Dagens Nyheter under dessa förhållanden obegräddad och stötande, och tidningen vill tillråda allmänheten att inte döma en person på rykten och misstankar. Denna uppfattning får uppenbarligen ytterligare stöd sedan en medlem av statsrådet, hr Quensel, förklarar sig vara den åsyftade X och personligen bedyrat sin oskuld.

17/9

VÄDJAN till väljarna

Valet i dag är kommunalt, men det har på två sätt politisk betydelse. Första kammaren kommer att till stor del väljas av kommunala förtroendemän, som nu utses. Den folkopinion som i dag kommer till uttryck påverkar — det är ännu viktigare — regering och riksdag, den präglar hela den atmosfär i vilken politiken arbetar. Det är därför naturligt att debatten fått en allmän och principiell karaktär. Det är till stora frågor som väljarna måste ta ställning.

Problemen är till stor del desamma som för två år sedan. Men det läge i vilket vi diskuterar och strider har blivit allt mörkare. Den ryska erövringsviljan fördunklar framtiden; dess tjänare i vårt land har blivit fräckare i sina uppmaningar till förräderi, i sina förhoppningar på ett maktövertagande med hjälp av främmande arméer. Som alltid har den yttre oron stärkt känslan av samhörighet och viljan till samarbete hos svenska demokrater. Enigheten om försvaret är det främsta uttrycket för detta. Även på andra områden talas allmänt om behovet av uppgörelser och ömsesidiga eftergifter. Maningarna till samling, inte till strid, har dominerat.

Denna ändring beror inte bara på skärpningen av utrikesläget. Den sammanhänger också med att 1948 års val medförde en väldig framgång för det förmedlande partiet i svensk politik. Folkpartiet, som på en gång gick fram från 26 till 57 platser i andra kammaren, har dels genom sin styrka, dels genom sina möjligheter att bli än starkare kunnat i mycket påverka den politiska utvecklingen. Dess krav från 1948 har tyst eller öppet erkänts: regleringarna har steg för steg avvecklats, trots att de tidigare betecknats som led i införandet av planhushållning; det sociala reformarbetet har fortsatt; socialiseringen, år 1945 framställd som socialdemokratins mål, har nästan försvunnit ur debatten. Och sist, men inte minst: just kravet på samarbete präglade folkpartiets program.

Vid årets val gäller det främst två syften. *Att slå ned kommunismen fullständigt och oåterkalleligt.* Det syftet kan för Stockholms del vinnas blott genom brytande av den majoritet av socialdemokrater och kommunister som, ända tills valen började oroas det största partiet, systematiskt slog följe i Stadshuset. Kommer den majoriteten åter, får vi inom kort en ny allians av samma slag; det visas just av förklaringarna om att intet samarbete någonsin ägt rum. *Att fullfölja politiken av samverkan och trygga den genom bildandet av en samregering.* Då man är ense i huvudpunkterna kan blott partisinniet avvisa samarbetet. Majoritetsstyret eggas till monopolvilja och till hänsynslöshet mot minoriteterna; majoritetens brytande är därför samarbetets förutsättning.

Om dessa mål är de flesta ense. De är de huvudsakliga, mot vilka allt annat syns smått. De främjas bäst genom att ni stärker samverkans och folkstyrets parti framför andra, folkpartiet.

D • N

17/9 1950

Förverkliga folkviljan

Det svenska folket är uppdelat på skilda partier, men den överväldigande majoriteten av folket är ense beträffande väsentliga värderingar och programpunkter. Den enigheten bör inte bortskymmas av valen, den bör framhåvas genom dem. Låt den synpunkten vara med när ni röstar.

En sådan enighet finns om att demokrati betyder samverkan mellan demokrater, inte bara strid om makten. Hälften + en skall inte bestämma allt, de fyrtio måste också ha ett ord med i laget. I vår tid är regeringens ställning, delvis helt enkelt på grund av att riksdagen inte hinner med allt, så starkt att inflytande för alla grupper, skydd mot förtryck av minoriteterna, kan vinnas blott genom delaktighet i regeringsmakten. Därför bör folket förstå politikerna att i en samregering arbeta för samförstånds lösningar. Det målet kan nås genom att maktmonopolet för ett parti brytes, inte på annat sätt. Ty det parti som en gång fått makten vill behålla den, vill inte låta de andra vara med. Genom att bryta detta majoritetsstyret får vi inte ett annat maktmonopol, vi får samverkan ända upp i regeringen till allas bästa.

Enigheten gäller också stora stycken av den inre politiken. Liksom liberalismen gått i spetsen för demokratiska strävanden har högern drivit försvarstanken, socialdemokratin socialreformismen även under skeden då dessa krav inte varit allmänt uppburna. Nu är vi på det klara med att ett starkt försvar behövs för att ge utsikter att fortsätta framsteget i fredens hägn. Vi är lika klara med att de väldiga vinster för flertalet som socialpolitiken medfört måste bevaras och steg för steg förstoras. Det skall ske på grundvalen av en produktion som inte är fri i gamla tiders mening, men så pass fri att den är i stånd till den ständiga ut-

vidgning som är de materiella förbättringarnas förutsättning. Socialisering; det är för det första byråkratins triumf över den enskilde, för det andra en statsdiktatur som inte ens lämnar den politiska friheten i fred, för det tredje fattigdom under tvångsarbete. Det sägs ännu på några håll att socialiseringen leder till att "alla äger allt". Men vi vet vilken illusion den tanken är; verkligheten är att byråkratin blir herre över oss alla i namnet av ett folk vars enskilda medlemmar förvandlas till tjänare åt var sin tjänsteman.